

ІНФОРМАЦІЙНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ №3

про фітосанітарний стан сільськогосподарських культур у сільгосппідприємствах Херсонської області станом на 03.04.2026 року

Озимі зернові культури(бур'яни, шкідники, хвороби)

На посівах озимих зернових культур розпочалася боротьба з бур'янами. Гербіцидний захист є найважливішим заходом у «битві» за врожай. Адже для культурної рослини бур'яни є головними конкурентами за світло, вологу та поживні речовини, вони більш стійкі, більш пристосовані, крім того, можуть бути місцем резервації шкідників та хвороб. Тому щоб забезпечити оптимальні умови для росту і розвитку озимої пшениці і ячменю необхідно вчасно обробити посіви гербіцидами. Підбір препаратів залежить від стану посівів, рівня забур'яненості та видового складу бур'янів.

В цілях зниження втрат урожаю від бур'янів ми рекомендуємо хімічне прополювання озимих зернових культур організувати за наступною схемою:

- Провести оцінку стану посівів за ступенем засміченості, фізіологічного стану, рівня продуктивності і у фазу кушіння розпочати хімпрополку озимих.
- Провести обробку посівів проти бур'янів у стислі терміни.
- Починати обробку гербіцидами в першу чергу на добре розвинутих посівах, потім на середніх і, нарешті, слабких (по мірі необхідності).
- Строки застосування гербіцидів слід диференціювати в залежності від видового складу агрофітоценозу.

Рекомендують навесні від початку і до кінця фази кушіння використовувати гербіциди з діючими речовинами 2,4-Д, МЦПА(2М-4Х), бентазон, дикамба, клопіралід, а в фазу кушіння і до початку появи прапорцевого листка – тифенсульфурон-метил, трибенурон-метил, флорасулам, флуметсулам, сульфосульфурон, просульфурон.

Проти однорічних злакових бур'янів (метлюг, вівсюг, мишій, очеретянка, лисохвіст) посіви у фазу від 2-х листків до прапорцевого листа включно можна обробити Аксіалом 050 ЕС, КЕ (діюча речовина - піноксаден). Препарат має у своєму складі антидот, що забезпечує безпеку озимій пшениці та ячменю. А проти дводольних бур'янів – флорасулам, флуметсулам, тифенсульфурон-метил, трибенурон-метил.

Найбільш універсальними з гербіцидів, екологічно менш шкідливими прийнято вважати похідні сульфонілсечовини, такі як гранстар, ларен.

- Їх можна вносити в продовж тривалого часу вегетації пшениці (Логран 75 WG, ВГ від фази кушіння до фази виходу в трубку, а Гранстар Голд 75, ВГ до появи прапорцевого листа).
- Низька норма внесення, що забезпечує простоту та зручність у використанні.
- Ефективність їх застосування спостерігається при температурі +5, але оптимальна температура для них складає від +10 до +25°C.
- Швидкість дії: зупинка росту бур'янів через 2—3 години, загибель через 2-3 тижні.

- Сумісні з більшістю пестицидів, що дає змогу застосовувати гербіциди у комплексному захисті.
- Дощ, що випав через три години після обробки, не знижує ефективності препарату.

Але, застосовуючи препарати із групи сульфонілсечовин слід враховувати те, що розміщення сприйнятливих культур до діючої речовини у сівоzmіні повинно бути обмеженим від 1 до 36 місяців.

В господарствах зі значною насиченістю сівоzmін соняшником часто озима пшениця висівається саме по цьому попереднику. І в таких посівах значною проблемою є його падалиця. А оскільки сорти та гібриди соняшнику можуть бути різними (класичні, стійкі до імідазолінонів (ІМІ), стійкі до трибенурон-метилу (SU), то необхідно застосовувати гербіциди, які зможуть знищити падалицю будь-якого виду соняшнику.

Повсюди в посівах озимих зернових культур продовжується розвиток *септоріозу, гельмінтоспоріозу, борошнистої роси* та інших хвороб, джерелом яких є листя нижнього ярусу та рештки рослин. Саме ураження посівів озимої пшениці хворобами є найвагомішою з причин зниження урожайності, а також якості зерна. Найбільше вони виявляються на полях з добре розвиненими густими посівами і підвищеним агрофоном. Застосування фунгіцидів слід проводити виключно на підставі економічної доцільності заходу при перевищенні хворобами порогу шкодочинності. Вибір препаратів необхідно здійснювати з огляду на спектр захисної дії їх та домінуючу хворобу. За ураження посівів борошнистою росою та септоріозом – 2-х верхніх листків на рівні 1% та вище, тобто за наявності близько 2-4 плям цих хвороб на листку пшениці, бурю іржею – коли на листку налічується 10-15 пустул.

Для захисту озимих зернових культур від хвороб листя у період вегетації культури посіви обприскують фунгіцидами на основі таких сумішей діючих речовин та діючих речовин: піраклостробіна з епоксиконазолом, біксафена з протіоконазолом, пікоксістробіна з ципроконазолом, пропіконазола з ципроконазолом, тіофанат-метила з епоксиконазолом, азоксістробіна з ципроконазолом, азоксістробіна з пропіконазолом і з ципроконазолом, карбендазіма з пропіконазолом, тіофанат-метила з епоксиконазолом і з тебуконазолом, пропіконазола з прохлоразом, дифенокназола з пропіконазолом, прохлораза з тебуконазолом і з проквіназидом, тріадимефона з флутріафолом, тріадимефон, пропіконазол, прохлораз, карбендазім, флутріафол та інші.

У разі високого інфекційного фону (вирощування зернових культур по зернових) та раннього розвитку хвороб (борошнеста роса) і наявності шкідників, внесення фунгіцидів у фазу кінець куціння – початок виходу в трубку зазвичай поєднують із застосуванням гербіцидів, інсектицидів і регуляторів росту. Цільовими хворобами у цей час є борошнеста роса, септоріоз листя. Але слід враховувати, що бакова суміш гербіциду з інсектицидами та фунгіцидами може посилити негативний вплив гербіциду на культуру. Це пов'язано з підвищенням метаболізму при застосуванні мікродобрив та інших речовин, а також зі зміною формуляції гербіциду і

зміною температурних режимів. На практиці дуже часто бувають випадки, коли навіть одні гербіциди при несприятливих погодних умовах (зазвичай при зниженні температури) викликають гербіцидний стрес на рослині. Не слід застосовувати гербіциди, якщо посіви зернових страждали від морозу, посухи, перезволоження, ослаблені хворобами і шкідниками.

Нагадуємо, що грубе порушення регламенту застосування гербіцидів, призводить до пошкодження культури і спричинює істотні втрати майбутнього врожаю.

Важливо! Головне управління Держпродспоживслужби в Херсонській області наголошує, що під час проведення заходів з застосування пестицидів слід суворо дотримуватися санітарних правил, регламентів застосування препаратів, правил і заходів з охорони праці та використовувати препарати лише відповідно до «Державного реєстру пестицидів і агрохімікатів дозволених до використання в Україні».

Також, наголошуємо, що до роботи з пестицидами допускаються лише ті особи, які пройшли навчання з питань безпечного поводження з пестицидами та мають **посвідчення** про право роботи з пестицидами.

Обробки необхідно проводити в тиху, безвітряну погоду в ранішні та вечірні години. Згідно ст.37 Закону України «Про бджільництво», необхідно не пізніше ніж за три доби до початку обробки попередити про це органи місцевого самоврядування, пасічників, пасіки яких знаходяться на відстані до 10 (десяти) кілометрів від оброблюваних площ. При цьому повідомляється дата обробки, назва препарату, ступінь і строк дії токсичності препарату.

Пам'ятаймо! Під час проведення весняно польових робіт в умовах воєнного стану, необхідно дотримуватися правил безпечного поводження умов праці.

